

PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER A L'ATENCIÓ I ERADICACIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR A LA CIUTAT DE GIRONA

16/09/2010

Modificat: 23-03-2015

PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER A L'ATENCIÓ I ERADICACIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR A LA CIUTAT DE GIRONA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. OBJECTE, DESTINATARI I ÀMBIT D'ACTUACIÓ.....	5
3. ESTRUCTURA BÀSICA DE COORDINACIÓ	6
4. DEFINICIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR I TIPOLOGIES	10
5. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ.....	12
6. FUNCIONS DELS PROFESSIONALS	16
Annex 1. CIRCUIT DE COORDINACIÓ.....	21
Annex 2. INDICADORS DE RISC D'ABSENTISME ESCOLAR	22
Annex 3. PROPOSTA CONTINGUTS PLA ACTUACIÓ INDIVIDUAL (PAI).....	23
Annex 4. PLA D'ACTUACIÓ INDIVIDUAL (PAI)	24
Annex 5. INFORME D'ENTRADA D'UN CAS PER SER VALORAT	25
Annex 6. NOTIFICACIÓ DE LA POLICIA MUNICIPAL	26
Annex 7. CARTA INFORMATIVA A LA FAMÍLIA DEL TRASLLAT DEL CAS	28
Annex 8. CARTA DE LA COMISSIÓ TÈCNICA D'ABSENTISME DE GIRONA	29
Annex 9. TRAMITACIÓ D'EXPEDIENT AL SERVEI D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA O FISCALIA	30
Annex.10 L'ACTUACIÓ DELS COSSOS DE POLICIA AMB DISPOSITIUS PERIÒDICS O REGULARS.	31
Annex. 11 NORMATIVA	32

1. INTRODUCCIÓ

L'absentisme escolar és un problema educatiu i també social. Evidencia les desigualtats socioeconòmiques i culturals de la nostra societat, a la vegada que reflecteix les situacions de desafecció i de conflicte que viuen alguns adolescents en una institució escolar que es troba davant d'un gran nombre de situacions conflictives de difícil resolució.

Les institucions presents a la ciutat comparteixen l'interès de treballar per a la millora de l'escolarització dels infants i joves de la ciutat, procurant minimitzar els efectes de l'absentisme fins ara no quantificat. Considerem que treballar per minimitzar i eradicar l'absentisme escolar és fer-ho per a la cohesió social i la millora de la igualtat d'oportunitats.

Amb aquesta finalitat es va constituir a Girona el mes de desembre de 2009 una comissió de ciutat amb representació de tots els organismes i departaments que directa o indirectament tenen competències o responsabilitats en aquesta qüestió.

Aquest document pretén ser una eina per abordar el fenomen de l'absentisme escolar tant per als professionals dels centres educatius com per a la resta de serveis implicats en la seva resolució. Pretén recollir el treball realitzat fins ara a la ciutat, completant-lo i institucionalitzant-lo en un marc global.

La finalitat d'aquest document és desenvolupar un marc de referència a partir del qual s'han de concretar i desplegar les actuacions a realitzar pels professionals implicats. Així mateix, estableix les estructures bàsiques de coordinació en els diferents nivells del territori, a fi de garantir la permanència i la continuïtat amb èxit de tot l'alumnat en els centres educatius, especialment de l'alumnat que pertany als col·lectius socioculturalment més febles.

Per al desenvolupament d'aquest protocol serà imprescindible la implicació de tots els sectors de la comunitat educativa, així com de les diferents instàncies amb responsabilitats de vetllar pel dret a l'educació i la protecció de la infància.

Aquest document s'ha de considerar com una oportunitat per aconseguir la integració d'actuacions i la coordinació dels agents que intervenen en el tractament de l'absentisme, proporcionant suport als centres educatius i a la resta de serveis i professionals implicats, així com unes pautes per a l'establiment de mecanismes de coordinació eficients.

La llei d'educació de Catalunya 12/2009, del 10 de juliol, exposa clarament que les aspiracions educatives de la societat catalana han anat evolucionant en el temps. La societat reclama fer possibles al mateix temps els objectius d'equitat i d'excel·lència de la nostra educació, que són garantia de progrés personal. Les raons d'aquesta exigència renovada les trobem en els àmbits educatius, social, econòmic i cultural. Les educatives es fonamenten en la necessitat de millorar el rendiment escolar en l'educació bàsica i obligatòria, d'estimular la continuïtat dels estudiants en l'etapa

d'educació bàsica i obligatòria, així com en l'etapa d'educació postobligatòria i d'adequar-se als requeriments de la societat del coneixement. Les raons socials es basen en l'obligació de compensar les possibles desigualtats d'origen social a l'interior del sistema educatiu i abordar amb garanties d'èxit la integració escolar de tots els alumnes. Estableix la necessitat de millorar l'èxit escolar de l'ensenyament obligatori i d'incrementar les taxes d'estudiants d'educació postobligatòria. En concret l'article 159, referent a les competències dels ens locals en el punt 3, apartat cinquè, recull que correspon a l'Ajuntament la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.

Els resultats acadèmics del nostre alumnat, els resultats de les actuacions que des d'àmbits, programes i serveis municipals diferents s'estan portant a terme, les actuacions que es fan des dels centres educatius ens indiquen que estem davant d'un gran repte i que s'ha de continuar treballant per enfortir el nostre sistema educatiu i assegurar la cohesió social i l'equitat educativa. En aquest escenari, abordar el fenomen de l'absentisme escolar ha esdevingut una prioritat política i educativa per millorar de forma integral l'escolarització i avançar cap a un model d'escola inclusiva.

2. OBJECTE, DESTINATARI I ÀMBIT D'ACTUACIÓ

2.1 Objecte

L'objecte d'aquest protocol és aconseguir la plena escolarització de tots els infants d'entre 6 i 16 anys de la ciutat.

Tot i no ser una etapa obligatòria, es creu convenient fer una tasca de prevenció des de l'inici de l'escolaritat a P3, ja que els hàbits que s'adquireixen en l'educació infantil són decisius per als comportaments posteriors.

2.2 Destinataris

Els destinataris últims de les accions planificades seran els infants i joves entre 6 i 16 anys que viuen a la ciutat, així com les seves famílies.

2.3 Àmbit d'actuació

Aquest document serà d'aplicació en totes les escoles, instituts i centres privats concertats dels centres de primària i secundària obligatòria, així com en el conjunt de la comunitat educativa i en els serveis i les institucions de Girona, amb competències en la resolució de la problemàtica de l'absentisme escolar.

3. ESTRUCTURA BÀSICA DE COORDINACIÓ

La gestió i el seguiment del protocol es farà a partir de l'estructura de coordinació bàsica següent:

- Els centres educatius
- Comissió Tècnica d'Absentisme
- Comissió d'Absentisme de Ciutat

Aquesta estructura haurà de dimensionar la situació de l'absentisme escolar en el seu àmbit d'actuació, analitzar les dades, identificar les necessitats i fer propostes de millora. Igualment, les actuacions hauran d'estar coordinades en tots els nivells i les comissions donaran suport als centres per aconseguir que els objectius del protocol s'implementin correctament i que els recursos s'organitzin de forma coherent.

3.1 Els centres educatius

Els centres educatius establiran un espai de coordinació en el centre per al tractament de l'absentisme escolar on participaran professionals interns i externs. Cada centre designarà un membre de l'equip directiu com a responsable d'absentisme del centre.

Es realitzarà un mínim d'una reunió trimestral cada curs. Es poden aprofitar les estructures organitzatives ja existents. Serà la inspecció, dins del marc de les seves funcions, qui garantirà el bon funcionament de l'espai.

3.2 Els objectius generals d'aquest espai són (*):

- Fer el seguiment de les dades d'absentisme del centre, analitzant les causes, les diferents tipologies, les intervencions realitzades i els resultats obtinguts en els plans d'actuació individuals establerts amb l'alumnat absentista del centre i les seves famílies.
- Fer propostes de millora organitzatives, de coordinació interna, etc., avaluant els resultats de la seva aplicació.
- Comunicar les necessitats del centre pel que fa referència al tractament de l'absentisme i elevar propostes al respecte a la Comissió Tècnica.
- Coordinar les actuacions del centre amb les actuacions que estableixi la Comissió Tècnica.

(*) Per a la realització de la diagnosi d'aula, del centre i de l'entorn sobre l'absentisme escolar, així com propostes d'actuació en aquests tres àmbits, els centres disposaran de les eines previstes en el *Projecte de convivència de centre*, capítol sobre

Absentisme, proposat per la DG d'Innovació del Departament d'Educació curs 2008-2009.

Els i les professionals que hauran d'intervenir són :

- a. Responsable d'absentisme del centre
- b. EAP (Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica del Departament d'Educació)
- c. SBAS (Servei Bàsic d'Atenció Social)
- d. Altres professionals, quan es consideri necessari

3.3 Comissió Tècnica d'Absentisme

És l'espai de coordinació i treball per al tractament de l'absentisme escolar.

En formaran part els tècnics assignats per les institucions que componen la Comissió d'Absentisme de Ciutat i altres professionals o serveis que decideixi aquesta comissió, incloent-hi entitats, quan el pla d'actuació ho requereixi.

Es realitzaran un mínim de tres reunions anuals, una per trimestre.

Objectius generals de la Comissió:

- Sensibilitzar i dinamitzar tots els agents implicats de la importància de l'èxit escolar com a factor de cohesió social.
- Recollir i canalitzar les necessitats i les propostes de millora que arribin a la comissió des dels centres.
- Valorar i tractar les situacions d'absentisme enviats a la Comissió pels centres educatius.
- Recollir, analitzar i dimensionar les situacions d'absentisme escolar detectades a l'espai públic i fer propostes d'actuacions d'intervenció regulars o esporàdiques segons es consideri oportú amb coordinació amb entitats, serveis i cossos policials.
- Recollir i difondre experiències de bones pràctiques.
- Informar els òrgans i les institucions competents, quan així s'acordi.
- Analitzar, dimensionar i fer el seguiment de les dades d'absentisme.
- Establir el Pla d'actuació sobre l'absentisme escolar.
- Elaborar una memòria anual.

- Coordinar-se amb la Comissió de Conflictivitat Juvenil de Girona.

El pla de treball anual haurà d'identificar quines són les necessitats en relació al tractament de l'absentisme escolar i organitzar els recursos de forma racional i coherent, garantint la coordinació de les actuacions i vetllant perquè els objectius s'implementin correctament en els centres.

Així, doncs, el pla de treball anual ha d'incloure els aspectes següents:

- Diagnòstic inicial a partir de l'anàlisi de les dades i de les característiques dels centres i territori
- Objectius específics
- Accions a realitzar i la indicació de qui és el responsable de fer-les
- Calendari de realització
- Avaluació anual, preveient la incorporació de mecanismes de millora que es considerin pertinents

Funcions de les persones membres:

- Recollir les necessitats i les propostes de millora del servei o sector al qual representa i aportar-los a la Comissió.
- Informar el servei o sector al qual representa dels acords de la comissió.
- Fer el seguiment dels acords/temes que afectin al seu servei o sector.

El Servei Municipal d'Educació exercirà de secretaria:

- Convocar les reunions i fer el seguiment dels acords.
- Canalitzar la informació i/o acords cap als serveis, òrgans i/o institucions que correspongui.
- Informar dels acords la Comissió d'Absentisme de Ciutat.
- Coordinar l'elaboració de la memòria anual.

3.4 Comissió d'Absentisme de Ciutat

Formen part de la Comissió d'Absentisme de Ciutat les institucions següents:

- Departament d'Educació de la Generalitat – director/a del Servei Territorial
- Departament d'Acció Social i Ciutadania. Servei d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència.
- Policia de la Generalitat - Mossos Esquadra. Àrea Bàsica de la Policia de Girona.
- Fiscalia; fiscal nomenat/da per tractar el tema de l'absentisme
- Ajuntament de Girona: regidors/es. polítiques socials, seguretat (Policia Municipal) i Educació

També en formaran part els membres de la Comissió Tècnica.

Es reunirà un parell de cops l'any en sessió ordinària i en sessió extraordinària, sempre que sigui necessari.

Serà presidida per l'alcaldeessa de Girona o la persona en qui ho delegui i exercirà la secretaria tècnica el Servei Municipal d'Educació: convocant les reunions, redactant les actes, elaborant informes i/o documentació que se'n derivi. .

Objectius generals de la Comissió:

- Conèixer la situació del compliment de l'escolaritat obligatòria a la ciutat.
- Coordinar les administracions concurrents en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.
- Elaborar i aprovar els circuits i el protocol utilitzat en la prevenció, la detecció i el tractament de l'absentisme i de les situacions de risc que se'n deriven.
- Garantir que les actuacions plantejades es realitzin des d'una perspectiva global, continuada i constant.
- Donar suport als plans de tractament de l'absentisme escolar dels centres educatius de la ciutat.
- Dinamitzar i sensibilitzar tots els agents de la ciutat sobre la importància de l'èxit escolar com a factor de cohesió social.

4. DEFINICIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR I TIPOLOGIES

Una categorització de l'absentisme escolar, segons una sèrie de tipologies preestablertes, comunes per a tota la ciutat, facilitarà la recollida de les dades i la seva anàlisi posterior per a l'elaboració d'un diagnòstic de la situació de l'absentisme a la ciutat.

Les tipologies establertes en el present document es refereixen al total d'absències mensuals de cada alumne/a i ha estat elaborat a partir de la classificació indicada pel Departament d'Educació per a tots els centres de Catalunya i les tipologies utilitzades en els diferents sectors de la ciutat.

4.1 Definició i tipologies

Considerem que es produeix absentisme escolar quan els/les alumnes prèviament matriculats, que per la seva edat estan obligats a l'assistència a classe, no ho fan o ho fan irregularment.

Es considera falta d'assistència a classe quan la no-assistència no és degudament justificada. La justificació que s'accepta com a tal és, en principi, un justificant mèdic degudament formalitzat. En el cas d'alguna falta no justificada amb aquest requisit, el/la tutor/a valorarà la justificació presentada per l'alumne/a o la família.

Les categories establertes són les següents:

1. Absentisme puntual o esporàdic: es produeix esporàdicament i no s'observa continuïtat. Absència de menys del 5% de faltes mensuals, sense regularitat mensual.
2. Absentisme moderat: absències entre el 5% i el 25% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes.
3. Absentisme regular: absències que oscil·len entre el 25% i el 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes.
4. Absentisme crònic: absències de més del 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes. En el cas d'alumnat amb el 100% de faltes d'assistència sense justificar, es considerarà abandonament escolar prematur.

1. Puntual menys del 5% de faltes	2. Moderat (5%-25% faltes)	3. Regular (25%-75% faltes)	4. Crònic (75%-100% faltes)
1 dia/mes, sense regularitat mensual	Entre 1 i 5 dies cada mes	Entre 6 i 15 dies cada mes	Entre 16 i 20 dies cada mes
menys de 6 sessions lectives/mes, sense regularitat mensual	entre 6 i 29 sessions lectives cada mes	entre 30 i 89 sessions lectives cada mes	entre 90 i 120 sessions lectives cada mes

* Es considerarà una falta sencera l'absència de matí i tarda (es comptabilitzarà mitja falta l'absència de matí i mitja falta l'absència de tarda).

A efectes d'aquest document, les tipologies anteriors s'han d'agrupar en dues grans categories:

- Amb l'alumnat matriculat en un centre educatiu, que acumula un nombre de faltes inferior al 25% de les sessions lectives mensuals (absentisme intermitent, puntual i moderat), l'acció preventiva és fonamental; el centre educatiu ha d'anticipar mesures per evitar un augment de les faltes, incidint en les causes que provoquen l'absentisme.
- A l'alumnat, que acumula un nombre de faltes igual o superior al 25% de les sessions lectives mensuals (absentisme regular i crònic), se'l considerarà d'absentisme efectiu. Aquestes situacions requereixen una intervenció molt coordinada entre el centre educatiu i els agents externs (serveis socials, cossos policials, etc.)

5. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ

A continuació es detallen els procediments d'intervenció que s'han de seguir en situacions d'absentisme escolar.

5.1 L'acció preventiva

En l'aparició de l'absentisme escolar s'han de tenir en compte tant l'alumnat com les seves circumstàncies personals o els mitjans educatius en els quals es mou, siguin familiars, el grup d'iguals o bé els mitjans institucionals; no obstant això, els factors educatius poden incidir precipitant el problema o fent-ne disminuir el risc, per la qual cosa l'acció preventiva és clau.

El desenvolupament en els centres educatius de pràctiques organitzatives i pedagògiques que garanteixin la inclusió educativa de tot l'alumnat, més enllà dels condicionants socials, econòmics i culturals, tenen un paper decisiu en la prevenció d'aquest problema.

L'activació de mesures preventives com l'acollida individualitzada de l'alumnat i les seves famílies (amb atenció especial a les que manifesten comportaments previs d'absentisme o altres factors de risc) o la coordinació entre centres de primària i de secundària en la transició de l'alumnat són bons exemples d'accions preventives.

5.2 Detecció de factors de risc

La detecció precoç i la intervenció immediata en casos de pràctiques absentistes esporàdiques és fonamental, especialment si van acompanyades de pràctiques de suport a l'alumnat i a les famílies per facilitar el retorn amb garanties d'èxit.

S'han d'analitzar les causes que incideixen en l'aparició de l'absentisme, tenint en compte que és un fenomen heterogeni que s'ha d'analitzar des d'una perspectiva global.

Els factors de risc que determinen l'aparició de l'absentisme escolar poden estar centrats en:

- L'alumne/a: problemes de salut mental, drogodependències o altres malalties, manca d'autoestima o de motivació per la formació, baix rendiment, expectatives laborals, etc.
- La família: poca autoritat familiar, sobreprotecció, desestructuració familiar i altres situacions de risc, dificultats econòmiques, família itinerant, etc.
- El centre educatiu: pràctiques pedagògiques poc integradores, centre poc acollidor, mala relació de l'alumnat i les famílies amb el professorat,

acomodació davant algunes situacions d'absentisme conflictiu, expulsions reiterades, etc.

- L'entorn: contraposició de normes i valors del grup d'iguals, entorn social i urbanístic deficitari, estratègies culturals de la família i/o grup molt distant als predominants, etc.

En aquest context i tenint en compte la proposta d'indicadors de risc que estableix el Departament d'Educació proposem un instrument de detecció dels factors de risc d'absentisme escolar, tant referits a les conductes de l'alumne/a, com a la situació familiar. (Consulteu l'annex 2)

Les actuacions a realitzar a partir de l'anàlisi d'aquests indicadors de risc i de les causes que provoquen l'absentisme han de configurar el Pla d'actuació individual.

5.3 Tractament individual de casos: Pla d'actuació individual (PAI)

L'aparició d'absentisme escolar en un/a alumne/a ha de donar lloc a l'elaboració d'un Pla d'actuació individual (PAI), que assegurarà que les accions que realitzi el centre i les que hagin de realitzar els Serveis Socials i/o altres agents es planifiquen de forma coordinada i es reforcen mútuament.

Es convenient que els plans d'actuació individuals es comencin a elaborar en el moment en què es detectin indicadors de risc d'absentisme escolar (veure l'annex 2) i, especialment, en casos d'alumnat que acumula un nombre de faltes menor al 25% de les sessions lectives, amb l'objectiu de treballar de forma preventiva.

En tot cas, la detecció de casos d'absentisme escolar es produirà quan els i les tutors/es revisin setmanalment el control d'assistència i valorin si la justificació de les faltes existeix i si és o no correcta.

El PAI (Veure l'annex 4) s'iniciarà amb la citació de la família per part del o de la tutor/a i, si escau, de la Direcció del centre per informar a la família de les faltes i de l'obligatorietat de l'assistència. Si l'absentisme no se soluciona, el responsable d'absentisme del centre convocarà la Comissió de Centre.

Paral·lelament al contacte amb la família i aprofitant la informació que s'obtingui sobre la situació familiar i personal de l'alumne, s'analitzaran els indicadors de risc i la tipologia d'absentisme que ha presentat l'alumne/a amb l'objectiu d'identificar les causes i definir quines accions s'han de realitzar i quins en seran els o les professionals responsables.

La persona responsable del seguiment dels PAI serà el/la tutor/a o qui s'estableixi per a cada cas.

S'avaluaran col·lectivament entre tots els professionals implicats els resultats obtinguts en l'aplicació dels PAI de forma periòdica i es decidiran les següents mesures a adoptar. (Veure l'annex 1)

5.4 Tractament de casos no resolts en el territori

La Comissió de Centre derivarà els casos no resolts a la Comissió Tècnica i n'informarà la família. (annex 7)

Entre els criteris de derivació, es tindrà en compte que el PAI hagi contemplat totes les intervencions possibles per part dels centres educatius, els Serveis Socials i la resta de professionals i serveis implicats, i s'hagi valorat conjuntament que aquesta derivació és positiva i necessària per a l'alumne/a.

Els expedients derivats a la Comissió Tècnica contindran tota la documentació sobre les actuacions realitzades en el marc del PAI:

- Recollida de les accions del centre i/o de l'EAP
- Registre de faltes d'assistència mensuals
- Citacions i compareixences de la família, extracte de les entrevistes, etc.
- Recollida de les accions de Serveis Socials
- Recollida de les accions dels cossos policials, si escau.
- Documentació addicional

La Comissió Tècnica donarà entrada a la documentació (annex 5) i n'informarà la família (annex 8).

La Comissió Tècnica també considerarà especialment aquests aspectes per elevar un expedient a les instàncies superiors:

- Quan l'absentisme o la desescolarització es produeixi en diferents germans o membres d'un mateix nucli familiar o de convivència, o quan l'existència d'un/a germà/na absentista es pugui considerar com a model negatiu per a la resta de germans/nes.
- L'existència d'altres problemàtiques afegides que facin que l'absentisme escolar o la desescolarització sigui un indicador més d'una situació de marginalitat social o de desprotecció infantil.
- Quan la família empara la situació d'absentisme o desescolarització sense que expressin la seva voluntat de voler solucionar aquesta situació.
- S'ha de considerar el temps d'escolaritat obligatòria que li queda a l'alumne/a absentista o desescolaritzat, ja que com més curt sigui més rellevant resultaran les mesures que s'adoptin.

- La durada de les intervencions i la cronicitat del cas.

A partir d'aquesta valoració des de la Comissió es pot trametre còpia de l'expedient a la Fiscalia per tal que valori la situació i prengui les mesures legals oportunes.

La Comissió, d'acord amb Llei 14/2010, de 23 de juny, dels drets i les oportunitats dels infants i dels adolescents, en el cas que a part de la situació d'absentisme reiterat es valori una "situació de desemparament" de les previstes a l'article 105 de l'esmentada llei es trametrà l'expedient al Servei d'Atenció a la Infància i Adolescència (SAIA) perquè ho pugui derivar als equips competents i prenguin les mesures oportunes, si escau (annex 9).

En el cas que es valori l'existència d'una "situació de risc" de les previstes a l'article 102 de la llei esmentada la Comissió derivarà el cas a serveis socials bàsics i s'informarà de la derivació al Servei d'Atenció a la Infància i l'Adolescència per al seu coneixement.

La Comissió Tècnica també pot considerar altres actuacions específiques com la intervenció dels cossos policials, atenent les intervencions prèvies del PAI establert pel centre educatiu o la derivació a la Comissió de Conflictivitat Juvenil.

6. FUNCIONS DELS PROFESSIONALS

6.1 Funcions dels professionals i estaments del centre educatiu amb relació a l'absentisme escolar

- Professorat:
 - Controlar diàriament l'assistència i els retards de l'alumnat.
 - Detectar problemàtiques associades a l'absentisme de l'alumnat (tenint en compte els indicadors de risc).
- Tutors/es:
 - Recollir les faltes diàries d'assistència i de retards de l'alumnat.
 - Omplir la plantilla d'indicadors de risc i mantenir-la actualitzada.
 - Desenvolupar el Pla d'acció tutorial i fer el seguiment individualitzat de l'alumnat absentista i la seva evolució (tutories individualitzades).
- Equip Docent:
 - Analitzar i debatre col·lectivament els indicadors de risc proposats.
 - Incrementar la coordinació del professorat sobre l'alumnat de risc.
 - Acordar les mesures necessàries per a la prevenció de l'absentisme escolar al centre.
- Claustre:
 - Transmetre els valors comuns de prevenció de l'absentisme a tota la comunitat educativa.
 - Valorar col·lectivament l'informe anual de dades sobre absentisme del centre i fer propostes de millora.
- Consell Escolar:
 - Analitzar anualment, des de les diferents perspectives dels seus membres, la situació de l'absentisme escolar al centre.
- Equip Directiu:
 - Dissenyar el Pla d'acollida de les famílies novingudes al centre (que expliciti la importància de l'assistència a l'escola per a l'èxit i que incorpori la detecció de factors familiars de risc).
 - Fer una tasca de sensibilització continuada sobre l'absentisme al claustre i a tots els professionals que intervenen en el centre, donant a conèixer els indicadors de risc i establint els mecanismes de seguiment corresponents.
 - Garantir l'aplicació dels procediments establerts.
 - Informar els òrgans i les institucions competents, quan escaigui.
- Inspecció:
 - Vetllar, en el marc de les seves funcions, per la correcta aplicació del Pla.

6.2 Funcions dels professionals dels Serveis Educatius i del programa de Salut i Escola

- EAP

- Col·laborar amb l'equip docent en la detecció i prevenció de conductes de risc amb relació a l'absentisme escolar.
- Valorar i fer el seguiment de l'alumnat que pugui presentar algun indicador de risc.
- Intervenir en els casos d'absentisme detectats i coordinar les actuacions amb els Serveis Socials quan correspongui.

- Infermer/a Salut i Escola:

- Informar, si escau, de la detecció de problemàtiques associades a l'absentisme escolar.

6.3 Funcions dels professionals dels serveis socials amb relació a l'absentisme escolar

Funcions generals:

- Detectar situacions d'absentisme a partir de la tasca conjunta amb altres serveis del territori i de l'atenció directa en el medi obert.
- Treballar coordinadament amb els centres educatius per fer efectives les mesures i funcions establertes en aquest protocol (apartats 3 i 5).
- Valorar i dissenyar conjuntament amb el centre educatiu el Pla d'actuació individualitzat, especialment pel que fa a aquells casos de situacions de major risc o/i de cronicitat.
- Desenvolupar les intervencions previstes en el Pla de millora i establir el seguiment adequat, que permeti un treball en xarxa entre diferents serveis, per tal d'articular els recursos i intervencions especialitzades que tractin de forma global el nucli familiar i dels menors

Funcions segons perfils:

- Direcció de l'SBAS:

- Dirigeix l'equip de professionals del centre, es coordina amb serveis i entitats educatives, de lleure, salut, etc. Rep les informacions amb relació a situacions d'absentisme, quan no hi ha un referent de Serveis Socials i fa les assignacions per al tractament de les actuacions previstes en el PAI als professionals de l'equip. Vetlla pel correcte seguiment i aplicació per part de l'SBAS d'aquest protocol en el seu àmbit territorial.

- Educador/a social i Treballador/a social
 - El professional social fa un tractament des de la globalitat de la situació familiar, atenent les diferents dificultats detectades.
 - El professional social treballa aspectes familiars, educatius, d'organització, d'hàbits, de promoció social amb la família i els menors.
 - Poden tenir intervencions professionals diferenciades en una mateixa família o bé ser el professional de referència únic, en funció de les característiques del nucli familiar. L'equip decidirà la distribució dels professionals i les seves tasques.

- Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència en risc (EAIA):
 - Es tracta d'un equip especialitzat encarregat d'estudiar, diagnosticar i valorar l'existència de situacions de risc social que afectin els menors i de fer propostes de mesures adequades per a la protecció dels menors.
 - Per altra banda, els tècnics de l'EAIA tenen com a una de les seves funcions donar suport a professionals d'altres serveis en totes les situacions que poden suposar una situació de risc per als menors. Aquesta labor preventiva es pot donar també en el cas de l'absentisme escolar.

6.4 Funcions d'altres professionals del territori

- Promotor/a escolar (Sector est) :
 - Intervenir en els casos d'absentisme escolar de l'alumnat del poble gitano en les zones on estigui assignat/da, en coordinació amb la resta de professionals implicats.

- Professionals dels Serveis de Salut (Àrea Bàsica de Salut, Centre de Salut Mental Infantojuvenil, etc):
 - Intervenir, quan els casos ho requereixin, en el tractament individual i familiar de les causes que provoquen l'absentisme escolar, en coordinació amb la resta de professionals implicats.

6.5 Funcions i actuacions dels i de les professionals dels cossos policials

Els cossos policials (Policia Municipal i Mossos d'Esquadra) poden intervenir amb qualsevol menor al carrer, la qual cosa inclou la detecció i actuació en casos d'absentisme escolar o desescolarització de menors en edat d'escolaritat obligatòria.

El cossos policials tenen equips especialitzats que tenen funcions específiques amb relació a l'absentisme escolar.

- Policia Municipal, Unitat de Relacions amb la Comunitat:

- Garantir el retorn al centre educatiu dels menors que es trobin fora del centre i sense causa justificada, en horari escolar.
- Informar la comissió del casos d'absentisme que es detectin.
- Participar, quan es consideri necessari, en les reunions de tractament de l'absentisme amb el centre educatiu i els Serveis Socials i col·laborar en el pla establert.
- Atendre les demandes dels centres educatius.
- Programar conjuntament amb la Policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra intervencions en l'espai públic per a la detecció d'absentisme escolar, a proposta de la Comissió.
- Treballar l'assistència a classe en el contingut de les xerrades formatives que s'imparteixen en els centres educatius.
- Informar els pares i/o tutors legals en el cas que la Policia Municipal hagi retornat un menor absentista al centre educatiu.
- Informar els pares i/o tutors legals de les repercussions penals en què incorren en el cas que siguin coneixedors i/o responsables de l'absentisme dels menors al seu càrrec (annex 6)

- Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra:

- Oficina de Relacions amb la Comunitat: centralitzar el contacte amb els centres educatius i atendre i/o vehicular les demandes rebudes.
- Policia de proximitat: atendre les demandes dels centres educatius, ja siguin planificades o urgents (mitjançant trucada al 112).
- Programar conjuntament amb la Policia Municipal intervencions en l'espai públic per a la detecció d'absentisme escolar, a proposta de la Comissió.

ANNEXOS

Annex 2. INDICADORS DE RISC D'ABSENTISME ESCOLAR

ALUMNE.....CURS.....
CENTRE.....

	AMB RELACIÓ A L'ALUMNE/A Conductes observades	Freqüència			
		Quasi mai	De vegades	Sovint	Quasi sempre
1	Manca de puntualitat				
2	No porta els materials ni fa les activitats pròpies de l'aprenentatge				
3	Actitud passiva, inhibició, poc comunicatiu, retraïment, manca d'interès per realitzar els treballs a l'aula en més d'una matèria				
4	Mancances en l'adquisició/consolidació d'hàbits fonamentals (higiene/salut, alimentació, ordre, normes bàsiques de convivència, etc)				
5	Grup d'iguals amb conductes absentistes				
6	Faltes de disciplina				
7	Baix rendiment escolar, dèficits evolutius i cognitius				
8	Altres:				
	Conductes explicitades per l'alumne/a				
9	Desinterès general/manca de satisfacció pel que es fa a l'aula				
10	Interès declarat d'abandonar els estudis				
11	Manca expectatives personals, acadèmiques o laborals				
12	Altres:				
	AMB RELACIÓ A LA FAMÍLIA				
	Informacions aportades pels professionals (interns o externs al centre)	Quasi mai	De vegades	Sovint	Quasi sempre
13	Absentisme de les famílies quan són requerides pel centre				
14	Desestructuració familiar i altres situacions de risc social (situació econòmica precària, despreocupació global pels fills, toxicomanies, alcoholisme o altres malalties greus, inestabilitat nucli familiar...)				
15	Desinterès familiar per l'escola, valors familiars allunyats dels valors escolars, canvis de centre				
16	Sobreprotecció dels fills/es				
17	Poca autoritat familiar				
18	Problemes de salut de l'alumne/a				
19	Incorporació avançada dels fills/es a la vida adulta (treball, cura dels germans, etc.)				
20	Altres:				

NOM TUTOR/A:

Data actualització

Signatura

Annex 3. PROPOSTA CONTINGUTS PLA ACTUACIÓ INDIVIDUAL (PAI)

PLA D'ACTUACIÓ INDIVIDUAL (PAI)

Proposta continguts:

- Nom alumne/a, centre educatiu, data i responsable del PAI.
- Relació de faltes d'assistència i establiment tipologia absentisme, segons la classificació que recull el document.
- Anàlisi dels indicadors de risc (adjuntar plantilla actualitzada) i establiment de les causes de l'absentisme.
- Recollida de les accions realitzades pel centre educatiu com per exemple: citacions a la família i extracte dels acords presos, altres (descripció, professionals responsables, data i resultats).
- Recollida de les accions realitzades pels serveis educatius (descripció, professional responsable, data i resultats).
- Recollida de les accions realitzades pels Serveis Socials (descripció, professional responsable, data i resultats).
- Altres actuacions.
- Avaluació de resultats final i tancament del cas o proposta d'adopció de mesures legals, si escau.

Annex 4. PLA D'ACTUACIÓ INDIVIDUAL (PAI)

Recull d'actuacions

NOM ALUMNE/A _____ **Tutor/a** _____ **DATA** _____

Tipologia absentisme **Responsable del PAI**.....

Professionals que hi intervenen: (pel centre)**(Serveis Socials)**.....

(EAP).....**(altres)**.....

ACTUACIONS				SEGUIMENT ACTUACIONS			
Centre	EAP/TIS	Serveis socials	Altres	En curs	Finalitzada	Valoració	Observacions
Temporització	Temporització	Temporització	Temporització				

Annex 5. INFORME D'ENTRADA D'UN CAS PER SER VALORAT I TRACTAT PER LA COMISSIÓ TÈCNICA D'ABSENTISME DE GIRONA

Entrada de l'expedient de l'alumne/a _____ relatiu a la situació d'absentisme escolar greu que presenta.

El centre educatiu comunica que, havent realitzat totes les actuacions establertes en el Protocol d'Absentisme de Girona, no han tingut resultats positius i l'absentisme escolar no s'ha resolt.

A la vista de l'expedient, s'aprecia l'existència d'una possible negligència en l'atenció educativa del/ de la menor.

S'adjunten els documents següents del Pla d'actuació de l'alumne/a:

Informe del centre o de l'EAP.....

Registre faltes d'assistència mensuals.....

Citacions a la família, compareixences o altres.....

Informe de serveis socials.....

Informe dels cossos policials.....

Altra documentació.....

Especificar.....

.....

.....

Data.....

Annex 6. NOTIFICACIÓ DE LA POLICIA MUNICIPAL QUE ES LLIURA A LA FAMÍLIA DEL JOVE ABSENTISTA EN EL MOMENT DE SER ACOMPANYAT AL DOMICILI

Núm. Gesdoc.

Número de diligències

Acta de notificació per absentisme escolar de menor

Dades generals

Municipi Comarca Data Hora

Dades de la persona que es lliura

Cognoms Nom

Tipus i país del document d'identitat Número Data de naixement

Dades de la persona que se'n fa càrrec

Cognoms Nom

Tipus i país del document d'identitat Número

Adreça (tipus de via, nom i número) Municipi Telèfon

Centre educatiu

Dades del pare / mare/ tutor / que rep la notificació

Cognoms Nom

Tipus i país del document d'identitat Número Data de naixement

A 35.b PL

Adreça (tipus de via, nom i número) Telèfon	Número	Municipi
--	--------	----------

Normativa vigent amb relació a l'absentisme

La **Llei orgànica 1/96, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor**, títol II, capítol primer, defensa en l'article **13.2** l'escolarització obligatòria, així mateix estableix l'obligació de qualsevol persona o autoritat que tingui coneixement que un menor no assisteix al centre escolar de forma habitual i sense justificació, durant el període obligatori, de fer-ho saber a les autoritats públiques competents, que adoptaran les mesures necessàries per a la seva escolarització.

D'altra banda, d'acord amb els articles 27.4 de la Constitució i 4.1 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, l'ensenyament bàsic és obligatori i és una responsabilitat **dels pares o dels tutors legals del menor** garantir l'assistència del menor al centre educatiu on està matriculat, (art. 4.2, a) de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.

Així mateix el **Codi Penal** en l'article **226.1** contempla: "Aquell qui deixés de complir els drets legals d'assistència inherents a la pàtria potestat, guarda o acolliment familiar o de prestar l'assistència necessària legalment establerta per al manteniment dels seus descendents, ascendents o cònjuges, que es trobin necessitats, serà castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a dotze mesos." "... El concepte de deures de assistència és ampli i no se circumscriu exclusivament al que és estrictament material o econòmic, sinó que és extensiu a la resta de deures assistencials, com ho són: la unitat de domicili, l'educació i formació integral dels menors..."

Signatures

Persona que es fa càrrec	Pare / mare / tutor	Agents actuants	
DNI	DNI	TIP	TIP

Annex 7. CARTA INFORMATIVA PER COMUNICAR A LA FAMÍLIA EL TRASLLAT A LA COMISSIÓ TÈCNICA D'ABSENTISME

Sr./a.....

C/.....

Benvolguda família,

Com que les gestions que s'han fet per intentar solucionar les faltes contínues d'assistència al centre educatiu del/ de la seu/va fill/a.....no han servit per resoldre aquesta situació i, d'acord amb la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, li comuniquem que el seu cas serà derivat a la Comissió Tècnica d'Absentisme de Girona perquè valorin les mesures oportunes a seguir.

Atentament,

La Direcció

Centre Educatiu.....

Annex 8. CARTA DE LA COMISSIÓ TÈCNICA D'ABSENTISME DE GIRONA

Benvolguts,

El centre educatiu ha posat en coneixement de la Comissió Tècnica d'Absentisme de Gironaque el/la seu/va fill/a....., no està assistint diàriament al mateix.

Els recordem que l'escolaritat és obligatòria fins als 16 anys d'edat i que és una infracció greu *“no procurar, els pares, els tutors o els guardadors d'un menor en període d'escolarització obligatòria, que aquest assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense causa que ho justifiqui.”*(Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència)

Així mateix i segons estableix el Codi Penal en el seu article 226, els fets abans esmentats, dels quals són vostès responsables com a tutors legals dels menors, poden ser considerats delictes: *“Serà castigat el que deixi d'acomplir els deures legals d'assistència inherents a la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar o de prestar l'assistència necessària legalment establerta”.*

Per tot això, els recordem que estan obligats a prendre les mesures necessàries per tal que el/a seu/va fill/a assisteixi a classe diàriament i que, en cas de repetir-se aquests fets, ho comunicarem al Servei d'Atenció a la Infància i Adolescència per tal que prenguin les mesures legals oportunes.

Atentament,

Girona,.....

Sra. regidora d'Educació

Annex 9. TRAMITACIÓ D'EXPEDIENT AL SERVEI D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA O FISCALIA

Sr/a.

Director del Servei Territorial a Girona

Servei d'Atenció a la Infància i Adolescència

Sr/a., regidora /alcaldessa de l'Ajuntament de Girona, en l'exercici de les competències/responsabilitat que en matèria d'absentisme escolar la normativa estableix, una vegada que totes les actuacions establertes en el protocol d'absentisme de Girona no han tingut resultats positius i vista la falta de resposta de la família:

Adjuntem l'expedient complet de l'alumne/a.....del centre educatiu..... per tal que s'adoptin les mesures corresponents per fer efectiu el dret a l'educació de l'esmentat/da menor.

Així mateix, demano que ens comuniquin la resolució corresponent, a fi de mantenir la necessària coordinació administrativa.

Data.....

Sr/a.....

Regidora/alcaldessa

Ajuntament de Girona

Annex.10 L'ACTUACIÓ DELS COSSOS DE POLICIA AMB DISPOSITIUS PERIÒDICS O REGULARS.

Cada curs escolar es programaran les actuacions que es considerin pertinents en l'espai públic, recollint els suggeriments i la valoració que hagi fet la Comissió Tècnica. Els dos cossos policials concretaran la periodicitat de les actuacions i ho posaran en coneixement de la comissió. Amb la finalitat d'evitar que els serveis planificats d'intervenció en l'espai relacionats amb l'absentisme generin respostes i efectes negatius per als joves, es proposa que les intervencions es facin amb policies no uniformats i amb vehicles sense distintius policials. Tal i com preveu el protocol, seran acompanyats al centre educatiu o en el seu domicili. En el cas de joves no escolaritzats o que no facilitin les dades pertinents, es portaran a efectes de protecció a l'OAC conjunta de PM-CME, durant el mínim temps indispensable per localitzar un familiar, tutor legal o altre que es pugui fer càrrec del jove.

Annex. 11 NORMATIVA

Normativa	Contingut
- Protecció de dades	Es respectarà la normativa referent a la protecció de dades pel que fa a la recollida i trasllat d'informació.
- Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC)	<p>Títol I. Dret a l'educació i sistema educatiu</p> <p>Article 3. Dret a una educació integral: els alumnes tenen dret a rebre una educació integral, orientada al ple desenvolupament de la personalitat, amb respecte als principis democràtics de convivència i als drets i les llibertats fonamentals.</p> <p>Capítol II. L'alumnat</p> <p>Article 22. Deures dels alumnes</p> <p>1. Estudiar per aprendre és el deure principal dels alumnes i comporta els deures següents: a) assistir a classe b) participar en les activitats educatives del centre c) esforçar-se en l'aprenentatge i en el desenvolupament de les capacitats personals d) respectar els altres alumnes i l'autoritat del professorat.</p> <p>Article 159. Competències dels ens locals: 3. Correspon als municipis: a) participar en les funcions que correspon a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents: ...</p> <p>La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.</p>
- Convenció sobre els drets de l'infant (20/11/1959)	<p>Article 26. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori.</p> <p>“El nen i la nena tenen el dret de rebre educació, que serà gratuïta, almenys en la seva etapa elemental. Se li donarà una educació que n'afavoreixi la cultura general i li permeti, en condicions</p>

	<p>d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar aptituds en el seu judici individual, el seu sentit de la responsabilitat social i moral i per esdevenir un membre útil a la societat”.</p> <p>L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquells o aquelles que tenen la responsabilitat d'educar-lo i orientar-lo: aquesta responsabilitat pertoca, en primer lloc, als seus pares.</p> <p>L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjo, els quals hauran d'estar orientats vers les finalitats perseguides per l'educació. La societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure que se satisfaci aquest dret.</p>
<p>- Constitució espanyola (1978)</p>	<p>Article 27.. Tothom té dret a l'educació</p> <p>Article 27.4. L'Ensenyament bàsic és obligatori i gratuït i els poders públics garanteixen el dret de tothom a l'ensenyament.</p>
<p>- Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006)</p>	<p>Article 21. Drets i deures en l'àmbit de l'educació</p> <p>1.- Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat.</p> <p>5.- Totes les persones tenen dret a la formació professional i a la formació permanent, en els temes que estableixen les lleis.</p> <p>8.- Els membres de la comunitat educativa tenen dret a participar en els assumptes escolars i universitaris en els termes que estableixen les lleis.</p> <p>Article 44. Educació, recerca i cultura</p> <p>3.- Els poders públics han de promoure i han d'impulsar la implicació i la participació de la família en l'educació dels fills i filles, en el marc de la comunitat educativa...”</p>
<p>- Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE)</p>	<p>Article 1. del títol preliminar</p> <p>Tots els espanyols tenen dret a l'educació bàsica que permeti el desenvolupament de la seva</p>

	<p>pròpia personalitat i la realització d'una activitat útil a la societat.</p> <p>Aquesta educació serà obligatòria i gratuïta, si és el cas, en la formació professional de 1r grau, així com en els altres nivells que la llei estableixi.</p> <p>Disposició addicional segona</p> <p>1. En el marc dels principis constitucionals i de l'establert per la legislació vigent, les corporacions locals cooperaran amb les administracions educatives corresponents en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.</p> <p>Article 4. Dret de pares i tutors.</p> <p>1.- Els pares o tutors, amb relació a l'educació dels seus fills o tutelats, tenen els següents drets:</p> <p>(...)</p> <p>2.- Igualment, com a primers responsables de l'educació dels seus fills o tutelats, els correspon:</p> <p>a) Adoptar les mesures necessàries o sol·licitar l'ajut corresponent en cas de dificultat, perquè els seus fills o tutelats cursin els ensenyaments obligatoris i assisteixin regularment a classe.</p>
<p>- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE)</p>	<p>Article 4. Assenyala que l'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït per a totes les persones. Comprèn deu anys d'escolaritat i es desenvolupa, de forma regular, entre el sis i els setze anys d'edat.</p>
<p>- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local</p> <p>- Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya</p>	<p>Article 66.3. El municipi té competències pròpies en les matèries següents: (...)</p> <p>o) La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics, la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.</p>

<p>- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de la Generalitat de Catalunya</p> <p>- Decret 338/1986, de 18 de novembre, de regulació de l'atenció a la infància i adolescència amb alt risc social</p>	<p>Article 1. L'actuació dels Serveis Socials en l'àrea de la infància que estiguin en entorns sociofamiliars i comunitaris d'alt risc social, comprèn el conjunt d'activitats que tinguin per objecte l'atenció dels menors de 18 anys, prevenint i pal·liant-ne els dèficits socials i la promoció del seu benestar amb l'objectiu d'assolir el seu ple desenvolupament personal. Aquesta atenció la duran a terme els Serveis Socials d'atenció primària i els serveis especialitzats d'infància i adolescència, que actuaran en tot cas, coordinats amb els altres serveis de Benestar Social i específicament els d'ensenyament, joventut, sanitat i justícia..</p>
<p>- Llei orgànica 1/96, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor,</p>	<p>El títol II, capítol primer, defensa en l'article 13.2 l'escolarització obligatòria</p> <p>Així mateix estableix l'obligació de qualsevol persona o autoritat que tingui coneixement que un menor no assisteix al centre escolar de forma habitual i sense justificació, durant el període obligatori, de fer-ho saber a les autoritats públiques competents, que adoptaran les mesures necessàries per a la seva escolarització.</p>
<p>- Decret 276/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres docents no universitaris de Catalunya</p>	<p>Article 21.</p> <p>Indica el deure d'assistir a classe i respectar els horaris establerts.</p> <p>Article 29.</p> <p>1. Indica el dret a l'educació i a l'escolaritat.</p>
<p>- Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal</p>	<p>Article 226.</p> <p>1. Qui deixi de complir els deures legals d'assistència inherents a la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar o de prestar l'assistència necessària legalment establerta per al manteniment dels seus descendents, ascendents o cònjuge, que es trobin necessitats, serà castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a dotze mesos.</p>

	<p>2. El jutge o tribunal podrà imposar, motivadament, a l'acusat la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici del dret de pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar per un període de quatre a deu anys.</p>
<p>- Llei 9/1998, de 15 de juliol, del Codi de família de Catalunya</p>	<p>Article 134. Intervenció judicial</p> <p>1. L'autoritat judicial, d'ofici i en qualsevol procediment, pot adoptar les mesures que consideri oportunes per evitar qualsevol perjudici a la persona dels fills. Si la gestió del pare i de la mare resulta perjudicial per al seu patrimoni o interès, pot exigir la prestació de garanties suficients, limitar les facultats de disposició o gestió del pare i de la mare o, fins i tot, nomenar un defensor judicial.</p> <p>Article 136. Privació de la potestat</p> <p>1. El pare i la mare poden ésser privats de la titularitat de la potestat només per sentència ferma, fonamentada en l'incompliment greu o reiterat de llurs deures o per sentència dictada en causa penal o matrimonial. La privació no afecta l'obligació de fer tot el que calgui per a assistir els fills menors ni la de prestar-los aliments en el sentit més ampli.</p>
<p>- Codi civil</p>	<p>Article 172.</p> <p>1. L'entitat pública a la qual, en el respectiu territori, estigui encomanada la protecció dels menors, quan constati que un menor es troba en situació de desemparança, té per ministeri de la llei la seva tutela i haurà d'adoptar les mesures de protecció necessàries per a la seva guarda, posant-ho en coneixement del Ministeri Fiscal i notificant-ho en forma legal als pares, tutors o guardadors, en un termini de quaranta-vuit hores. Sempre que sigui possible, en el moment de la notificació se'ls informará de forma presencial i de manera clara i comprensible de les causes que han donat lloc a la intervenció de l'Administració i dels possibles efectes de la decisió adoptada.</p> <p>Es considera com a situació de desemparança la que es produeix de fet a causa de l'incompliment, o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establerts per les lleis per a la</p>

	<p>guarda dels menors, quan aquests quedin privats de la necessària assistència moral o material.</p> <p>L'assumpció de la tutela atribuïda a l'entidad pública comporta la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària; no obstant això, seran vàlids els actes de contingut patrimonial que realitzin els pares o tutors en representació del menor i que siguin beneficiosos per a ell.</p>
<p>En les instruccions dictades pel Departament d'Educació per a l'organització i el funcionament dels centres per al curs 2010-2011, en el capítol d'aspectes generals, es diu:</p>	<p>Actuacions en el supòsit d'absentisme de l'alumnat</p> <p>Cada centre dissenya i implementa estratègies i actuacions per a la prevenció, la diagnosi i l'actuació precoç contra l'absentisme escolar. Aquestes actuacions es duen a terme coordinadament amb els serveis educatius del Departament d'Educació i els Serveis Socials del municipi i inclouen mecanismes per a la detecció de l'absentisme, anàlisi de factors de risc, protocols d'intervenció, processos de reflexió sobre els resultats aconseguits en la millora de l'assistència a classe de l'alumnat absentista i mesures pedagògiques per garantir l'èxit del retorn de l'alumnat absentista al centre.</p> <p>Quan en l'alumnat de l'educació obligatòria es produeixi un cas d'absentisme escolar, el centre es posarà en contacte amb els pares, mares o tutors legals per tal d'assabentar-los de la situació i recordar-los les obligacions que tenen de vetllar per la correcta escolarització dels seus fills i filles. Si d'aquesta actuació no en resulta la rectificació del comportament absentista, la Direcció del centre comunicarà per escrit la situació als Serveis Socials del municipi. D'aquesta comunicació n'haurà de quedar còpia arxivada en el centre, a disposició de la Inspecció d'Educació.</p> <p>A criteri de la Direcció del centre i en tot cas, quan no hi hagi hagut solució efectiva a l'absentisme després de la comunicació als Serveis Socials del municipi, la Direcció del centre n'informarà la Direcció dels serveis territorials.</p> <p>El procediment detallat d'actuació en situacions d'absentisme de l'alumnat ha d'explicitar-se en les normes d'organització i funcionament del centre.</p>
<p>- Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència</p>	<p>Article 52.2.</p> <p>2. Les administracions públiques han de fer especial atenció a detectar els casos de no-escolarització, absentisme i abandonament escolar i han d'adoptar de manera coordinada les mesures necessàries per fer-hi front, mitjançant els protocols corresponents.</p>

	<p>Article 102.2. Són situacions de risc: ... e) La manca d'escolarització en edat obligatòria, l'absentisme i l'abandonament escolar.</p> <p>Article 157. Són infraccions lleus en l'àmbit d'aquesta llei, les accions o les omissions següents: ... c) No gestionar, els progenitors, els tutors o els guardadors de l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria, la plaça escolar corresponent sense causa que ho justifiqui. d) No procurar, els progenitors, els tutors o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria, que aquest assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense causa que ho justifiqui.</p> <p>Article 158. Constitueixen infraccions greus en l'àmbit d'aquesta llei, les accions o les omissions següents: e) Impedir, els progenitors, els tutors o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria, que aquest assisteixi al centre escolar quan disposa de plaça i sense cap causa que ho justifiqui.</p> <p>Article 10. Perspectiva de gènere i de diversitat funcional. Els poders públics han d'introduir la perspectiva de gènere en el desenvolupament i l'avaluació de les mesures que adopten amb relació als infants i els adolescents, de manera que en totes les actuacions i tots els programes que els adrecen es tingui en compte que són nois i noies i que poden tenir necessitats iguals o específiques.</p>
<p>Llei ORGÀNICA 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.</p>	<p>Article 20 Adequació de les estadístiques i estudis. A fi de fer efectives les disposicions contingudes en esta Llei i que es garantisca la integració de manera efectiva de la perspectiva de gènere en la seua activitat ordinària, els poders públics, en l'elaboració dels seus estudis i estadístiques, hauran de: a) Incloure sistemàticament la variable de sexe en les estadístiques, enquestes i arplega de dades que duguen a terme. b) Establir i incloure en les operacions estadístiques nous indicadors que possibiliten un millor coneixement de les diferències en els valors, rols, situacions, condicions, aspiracions i necessitats</p>

	<p>de dones i hòmens, la seua manifestació i interacció en la realitat que s'analitze.</p> <p>c) Dissenyar i introduir els indicadors i mecanismes necessaris que permeten el coneixement de la incidència d'altres variables la concurrència de les quals resulta generadora de situacions de discriminació múltiple en els diferents àmbits d'intervenció.</p> <p>d) Realitzar mostres prou àmplies perquè les diverses variables incloses puguen ser explotades i analitzades en funció de la variable de sexe.</p> <p>e) Explotar les dades de què disposen, de manera que es puguen conèixer les diferents situacions, condicions, aspiracions i necessitats de dones i hòmens en els diferents àmbits d'intervenció.</p> <p>f) Revisar i, si és el cas, adequar les definicions estadístiques existents a fi de contribuir al reconeixement i valoració del treball de les dones i evitar l'estereotipació negativa de determinats col·lectius de dones. Només excepcionalment, i per mitjà d'un informe motivat i aprovat per l'òrgan competent, podrà justificarse l'incompliment d'alguna de les obligacions anteriormente especificades.</p>
--	--

Han participat en l'elaboració del document:

- Departament d'Educació de la Generalitat
- Departament d'Acció Social i Ciutadania. Servei d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència – EAIA / representant del Servei d'Atenció a la Infància i Adolescència
- Policia de la Generalitat - Mossos Esquadra. Àrea Bàsica de la Policia de Girona.
- Fiscalia; fiscal nomenada per tractar el tema de l'absentisme
- Ajuntament de Girona: Àrea de Polítiques Socials, Seguretat i Educació